

ת"פ 10663/02/16 - מדינת ישראל נגד שי אדי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 10663-02-16 מדינת ישראל נ' אדי

ת"פ 5245-04-17 מדינת ישראל נ' אדי

ת"פ 55560-08-16 מדינת ישראל נ' אדי

לפני כבוד השופט אביחי דורון

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

שי אדי

הנאשמים

גזר דין

הנאשם הודה והורשע ביום 4.2.18, בפני כב' השופט העמית י' שמעוני, בצירוף תיקים כדלקמן:

בת"פ 10663-02-16 הורשע הנאשם בכתב אישום מתוקן בעבירות של גניבה מרכב והונאה בכרטיס חיוב.

בת"פ 55560-08-16, הורשע הנאשם בכתב אישום מתוקן בעבירה של גניבה מרכב.

בת"פ 5245-04-17, הורשע הנאשם בעבירה של כניסה לרכב על מנת לגנוב.

בפל"א 140671/15, הורשע הנאשם בעבירות של גניבה וגניבת כרטיס חיוב.

בפל"א 178223/15, הורשע הנאשם בגניבה.

בפל"א 289596/16, הורשע הנאשם בגניבה, גניבת כרטיס חיוב והונאה בכרטיס חיוב.

בפל"א 423567/15, הורשע הנאשם בעבירות של גניבה, גניבת כרטיס חיוב והונאה בכרטיס חיוב.

על פי הסכמת הצדדים נשלח הנאשם לתסקיר שירות המבחן, והמאשימה הודיעה כי אף שאין הסדר לעניין העונש המאשימה תשקול עמדתה בהתאם להליך הטיפול שיעבור הנאשם בשירות המבחן.

אכן, 6 תסקירים הוגשו לבית המשפט, בארבעה מהם ביקש שירות המבחן לשוב ולהעריך את התקדמות הנאשם בהליך הטיפולי במסגרת תסקירים משלימים, ובשניים - בהינתן נסיבות הקורונה - ביקש בית המשפט לעמוד על מצבו העדכני של הנאשם.

תסקירי שירות המבחן:

בתסקירו הראשון סקר שירות המבחן בהרחבה את נסיבות חייו של הנאשם ומצא, בין היתר, כי מאז שחרורו משירות צבאי, לרבות שירות קבע, עבד הנאשם בעבודות שונות, נישא והתגרש ויש לו 3 ילדים ממערכות יחסים שונות להם הוא משלם מזונות.

עוד התברר כי לנאשם דחף לגניבה שהוא מתקשה לעיתים מזומנות להשתלט עליו.

הנאשם אכן שולב בקבוצה טיפולית לעוברי חוק בתחום הרכוש והמרמה ובמקביל גם בשיחות פרטניות עם פסיכולוג בתחנה לבריאות הנפש.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם עומד בכללים ומשתף פעולה, המוטיבציה שלו הינה ממשית, הוא נתרם מהשתתפותו בקבוצה וההליך המשפטי בכללותו מהווה עבורו גורם משמעותי.

נוכח השתלבותו הטובה בהליך הטיפולי, כמו גם בהיעדר תיקים חדשים שנפתחו לנאשם מאז שנת 2016 למעט אלה בגינם הורשע, ובהיות הנאשם משולב במעגל תעסוקתי קבוע המליץ שירות המבחן לבית המשפט לנקוט בגישה שיקומית ולהימנע מהטלת עונש מאסר ולו בעבודות שירות.

חלף זאת, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם מאסר מותנה, קנס כספי, התחייבות ושל"צ בהיקף נרחב בן 320 שעות.

חוות דעת ממונה שהוגשה לבית המשפט ביולי 2021 קבעה כי הנאשם כשיר לריצוי מאסר, אם וככל שיוטל עליו, בעבודות שירות.

טיעוני הצדדים:

בטיעונים לעונש מטעם **המאשימה** שנשמעו ביום 4.3.21 תיארה המאשימה את מסכת העבירות אותן עבר הנאשם החל ממרץ 2015 וכלה באפריל 2016.

המאשימה הדגישה לחומרא את ריבוי המתלוננים, את הערכים המוגנים שנפגעו ובהם הזכות להגנה על הביטחון והפרטיות, כמו גם את חופש המסחר בו פגע הנאשם כשעבר עבירות הונאה בכרטיס אשראי הפוגעות בחברות האשראי וציינה כי בהתחשב בכל אלה יש לקבוע מתחם ענישה שנע בין 22 לבין 67 חודשי מאסר בפועל. המאשימה ביקשה שלא להתחשב בחלופי הזמן שעיקרו נגרם מהדחיות המרובות בין התסקירים לבקשת שירות המבחן.

יחד עם זאת, ונוכח ההליך הטיפולי שעבר הנאשם, הסכימה המאשימה כי יש לחרוג ממתחם הענישה המבוקש, אך

ביקשה לדחות את המלצת שירות המבחן בהיותו סותר את עקרון ההלימה שבחוק, ובהתחשב בריבוי הנפגעים והעבירות ובחומרתן ביקשה להטיל על הנאשם 9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי וכן קנס ופיצוי לנפגעים.

בטיעונים לעונש מטעם **הסנגורית** שנשמעו ביום 2.8.21 הסכימה זו עם הערכים המוגנים שצוינו על ידי המאשימה וכך גם באשר לנזק שנגרם למתלוננים אך ביקשה עם זאת להדגיש מספר שיקולים:

כל העבירות בוצעו לפני 6-7 שנים, תסקירי שירות היו עקביים בהתרשמותם החיובית מהנאשם, העבירות לא בוצעו בתכנון או תחכום מיוחד והן נמצאות ברף הנמוך של סוגן. עוד הדגישה הסנגורית את היותו של הנאשם משולב בתעסוקה קבועה, וכן את העובדה שמאז תחילת ההליכים התחתן שוב והקים משפחה.

לסיכום ביקשה הסנגורית כי בית המשפט יבחן את כלל האירועים כאירוע אחד על פי מבחן הקשר ההדוק ויגזור את עונשו של הנאשם בהתאם תוך חריגה ממתחם הענישה משיקולי שיקום ובמיוחד על רקע הפגיעה הקשה שתיגרם למשפחתו וילדיו אם לא יאמץ בית המשפט את המלצת שירות המבחן או אז תיגדע פרנסתו.

הנאשם עצמו ביקש את התחשבות בית המשפט, סיפר על מסכת עבירותיו כי נעברה בתקופה הכי אפילה בחייו, מאז מצא עבודה, הקים משפחה חדשה ובה תינוקת בת שנה וחצי והוא משלם מזונות לילדיו האחרים כסדרם, ולצורך זה עובד חודש בחודשו.

דין והכרעה:

אני מקבל את עמדת המאשימה לגבי הערכים המוגנים שהנאשם פגע בהם, ואת עוצמת הפגיעה הרבה על רקע ריבוי העבירות והמתלוננים, אני מקבל גם את מתחם הענישה שהציעה המאשימה ודוחה את עתירת המאשימה לקבוע מתחם שונה לכל עבירה, בעיקר היות שברוב המקרים "שיטת העבירה" של הנאשם היתה גניבה מתוך כלי רכב - גם אם לא בכולם - ובעיקרה נשענה על דחפי הגניבה של הנאשם אשר עבר, בסופו של יום, גם אם לאורך זמן ומול מתלוננים שונים, עבירות דומות.

עם זאת, תמים דעים אני עם המאשימה והסנגורית כי ההליך הטיפולי המקיף והמשמעותי שעבר הנאשם מצדיק חריגה ממתחם הענישה על רקע של שיקום. השאלה היחידה שנותר לעסוק בה, בהתחשב בעקרונות הענישה מחד והשיקום מאידך הינה **שיעור החריגה שיש לנקוט בו**.

בבואי להכריע בשאלה זו אשקול מספר שיקולים:

עמוד 3

• עוצמת השיקום ומשמעותו לסיכוי שהנאשם לא יחזור שוב למעשי עבירה.

•

תחת שיקול זה חוסה האינטרס הציבורי שב"הוצאת נאשם מרשימת העבריינים" או בשפה אחרת - מיזעור הסיכון לרצדביזם.

בבוחני שיקול זה אני מתייחס (ממש כמו בעקרונות המנחים את "בית המשפט הקהילתי") להתרשמות שירות המבחן מההליך הטיפולי, מהבעיה המרכזית שעמדה ביסוד ביצוע העבירות ומידת פתרונה, לאספקטים האחרים של חיי הנאשם:

תעסוקה, זוגיות, משפחה, יציבות כלכלית, עמידה במחויבויות וכיוצא באלה. ככל שניתן לפרמטרים אלה "ציון" גבוה, הסיכון לרצדביזם הולך ומתמזער והאינטרס הציבורי מתמלא.

• ההשלכות הציבוריות של הענישה.

כפי שצינתי בגזרי דין קודמים, ההשלכה הציבורית של הענישה משמעותית בהרבה מובנים. ראשית וראשונה היא מתייחסת ליסוד הגמול וההלימה, השיקולים הראשונים שתיקון 113 לחוק העונשין מחייב להתייחס אליהם.

אומר במאמר מוסגר וקצר כי לבית המשפט אסור לקבוע החלטותיו לפי "קול ההמון" (vox populi), מסיבות רבות ובהן - בראש ובראשונה - החוק, המחייב לפסוק לפי הדין, הפסיקה וצו המצפון. בצידו יש למנות את העיוות בעידן הנוכחי ובתרבות הקיימת המקדשים קצוות על פני המרכז, נותנים ביטוי בעיקר לרגשות הקיצוניים ואין בהם יצוג, ככלל, "רוב הדומם" תרתי משמע שבאמצעי התקשורת הקיימים כמעט ולא בא לביטוי. רוצה לומר - אתה שומע רק את מה שאתה שומע ובעיקר אינך שומע את הדברים שאינם נשמעים.

מנגד, לא לחינם הועלו על נס יסודות הגמול וההלימה. אף שאיננו עוסקים ב"עין תחת עין ושן תחת שן", איננו יכולים לגמרי להינתק מהרעיון הקדום הגלום בהם, איש בחטאו יענש וראויה הלימה בין החטא לעונשו.

באשר לגמול, תחת מילה זו מכונים האינטרס הציבורי בהרתעת היחיד והרבים, אך גם האזור החמקמק הקרוי "אמון הציבור".

בסופו של יום - גם אם פסיקתך נשענת על עקרונות משפטיים מוצקים, הרוב המכריע בציבור (שלרוב אינו בקי בעובדות המקרים, ודאי לא בשיקולים המשפטיים) נושא עיניו ל"שורה התחתונה", תוצאת גזר הדין, ואליה בלבד.

אפשר ורצוי להתעלם מרגשות הציבור כבסיס להחלטות, ודאי אלה שהמדיה והתקשורת מהדהדות. אך אמון הציבור, הפכפך ולא ניתן למדידה ככל שיהיה, מהווה עמוד תווך מרכזי ביסודה של מערכת המשפט, בבסיס קיומה ובאפשרות המשך פעולתה. הוא המצוי באמנה החברתית מכוחה - במקור - הוחלפה מציאות ה"כל דאליים גבר" בסמכות בתי

המשפט לשפוט בסכסוכים בין אנשים ובין המדינה לאזרחיה, הוא הכוח שהפקידה המדינה בנאמנות, כגוף חברתי, בידי השופטים, לעשות את מלאכתם.

כאשר אמון הציבור מתערער, מתערער בסיס הנאמנות ועל בית המשפט לשלוח מבט מלכסן, לכל הפחות, גם לכיוון זה, ודאי לא להתעלם מקיומו לחלוטין בקבלו את החלטותיו.

צינתי בעבר גם את תופעת ה"מדרון החלקלק של הענישה". מדובר בהליך טבעי ואנושי המתרחש ללא כוונת מכוון מראש, אך לא ניתן להתעלם מהשלכותיו.

בהיות הפסיקה בנויה נדבך על נדבך של פרשנות החוק ופסיקות שונות לגביו, מכוח התקדים המחייב או המנחה, מתייצבת אט אט פסיקה הקובעת רף ענישה מסויים ככלל פסיקתי עבור מקרים נתונים. לפסיקה זו נולדים - מטבע הדברים - חריגים.

עם הזמן והצטברות החריגים הופכים החריגים בסופו של יום ל"כלל החדש" ובתהליך אבולוציוני וטבעי (אך בכיוון אחד בלבד) גם לכלל החדש מצטברים חריגים וחוזר חלילה.

שופט צריך להיות מודע ל"תזונה" שמספקת פסיקתו לתהליך זה ולהזהיר את עצמו, בין יתר השיקולים, על תרומתו לתהליך.

• הכבדת העונש על הנאשם ומשמעותה להמשך שיקומו.

בין שיקולי הענישה, גם הרצון לשמר הישגים, דהיינו - לא להסיג אחור תהליך שיקום מוצלח, ככל שניתן להעריכו.

במובן זה ברור, לדוגמה, כי אם יקבל בית המשפט את עתירת המאשימה לעונש של תשעה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, תיקטע ככל הנראה תעסוקת הנאשם, על כל המשמעויות המשפחתיות (לרבות יכולת הנאשם לשלם מזונות לילדיו ממערכות יחסים קודמות), הנפשיות - הלחץ שיהיה נתון בו הנאשם לעמוד בהתחייבויותיו ועלול להביאו להיכנע שוב לדחפיו, ואף הניתוק היחסי משגרת החיים הנוכחית שגם בה יש אלמנט מייצב ושיקומי.

כך גם בכל הנוגע לעיצומים הכספיים שניתן ואף צריך להטיל על הנאשם. גם הם צריכים להיות מוטלים במשורה ומתוך איזון בין האינטרסים השונים.

לא ניתן לאמוד, ומכל מקום אין בידי בית המשפט נתונים על הנזקים הכספיים שגרם הנאשם בעבירותיו ולפיכך אאלץ לבחון הטלת עיצום כספי בסכום גלובלי, גם אם לא יהיה בו כדי לבטא את מלוא הנזקים שנגרמו.

מהעקרונות ליישומם:

לאחר שסקרתי את השיקולים השונים ונתתי לכל אחד את המשקל הראוי לו לרבות העובדה שמדובר ב "תקופה אפלה" בחייו של הנאשם, כפי שהגדיר זאת בעצמו, בענישת הנאשם, ולפיכך אני גוזר עליו את העונשים הבאים:

1. מאסר למשך חודש אשר ירוצה בעבודות שירות, בנווה עמית שבמוצא עילית, על פי חוות דעת הממונה על עבודות השירות שהוגשה לבית המשפט. מעונש זה לא ינוכו ימי מעצר כלשהם שהנאשם היה עצור בגין אילו מהעבירות שהורשע בביצוען.

הנאשם יחל בריצוי עונשו ביום 18.12.21.

2. מאסר למשך 7 חודשים ואולם הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך 3 שנים מהיום כל עבירת רכוש מסוג פשע לפי חוק העונשין.

3. מאסר למשך 3 חודשים ואולם הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור כל עבירת רכוש מסוג עוון לפי חוק העונשין למעט עבירה של החזקת נכס החשוד כגנוב.

4. קנס בסך 1000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו.

5. פיצוי בסך 4000 ₪ אשר יחולק בין המתלוננים לפי רשימה שתכין המאשימה, ותעביר לבית המשפט, לרבות טופס פרטי מתלוננים, בתוך 30 ימים מהיום.

הפיצוי והקנס ישולמו בעשרה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 2.1.22 ובכל ראשון לחודש שאחריו. כל תשלום ישולם תחילה על חשבון הפיצוי ורק לאחר מכן על חשבון הקנס.

ניתן בזאת צו כללי למוצגים.

המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ח חשוון תשפ"ב, 03 נובמבר 2021, בהעדר הצדדים.